

Bruxelles, 26.2.2020.
COM(2020) 71 final

2020/0031 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

**o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije na 56. sjednici Odbora stručnjaka
za prijevoz opasnih tvari Međuvladine organizacije za međunarodni željeznički prijevoz
u pogledu određenih izmjena Dodatka C Konvenciji o međunarodnom željezničkom
prijevozu**

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj Prijedlog odnosi se na odluku o utvrđivanju stajališta koje treba zauzeti u ime Unije na sastanku Odbora stručnjaka za prijevoz opasnih tvari („Odbor stručnjaka RID-a”) Organizacije za međunarodni željeznički prijevoz (OTIF) povezano s predviđenim donošenjem određenih izmjena tehničkih i administrativnih odredbi sadržanih u Prilogu Dodatku C Konvenciji o međunarodnom željezničkom prijevozu (COTIF) o kojima navedeni Odbor treba odlučiti.

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Konvencija o međunarodnom željezničkom prijevozu (COTIF)

Konvencija o međunarodnom željezničkom prijevozu od 9. svibnja 1980., kako je izmijenjena Protokolom iz Vilnusa od 3. lipnja 1999. („COTIF”), međunarodni je sporazum kojeg su Unija i 26 država članica ugovorne stranke (jedino Cipar i Malta nisu).

Europska unija pristupila je COTIF-u Odlukom Vijeća 2013/103/EU od 16. lipnja 2011.¹ U Prilogu III. toj odluci utvrđeni su interni aranžmani za Vijeće, države članice i Komisiju u postupcima u okviru OTIF-a. U skladu s točkom 3.1. Priloga III. Odluci Vijeća 2013/103/EU, kad se točka dnevnog reda odnosi na pitanja isključive nadležnosti Unije, Komisija će glasovati u ime Unije.

2.2. Pravilnik o međunarodnom prijevozu opasnih tvari željeznicom (RID)

U skladu sa svojim člankom 7. COTIF, među ostalim, obuhvaća i dodatke iz svojeg članka 6. To uključuje „Pravilnik o međunarodnom prijevozu opasnih tvari željeznicom (RID)” odnosno Dodatak C Konvenciji. RID se primjenjuje ako izjave nisu dane u skladu s odgovarajućim odredbama COTIF-a².

RID-om se nastoji regulirati međunarodni prijevoz opasnih tvari željeznicom između država članica OTIF-a koje primjenjuju pravila RID-a (države ugovorne stranke RID-a).³

2.3. Odbor stručnjaka RID-a

Odbor stručnjaka RID-a je tijelo osnovano na temelju članka 13. stavka 1. točke (d) COTIF-a. U skladu s člankom 18. COTIF-a, Odbor stručnjaka RID-a donosi odluke o prijedlozima izmjena Konvencije. Čine ga predstavnici Europske unije i država članica OTIF-a koje primjenjuju RID.

¹ Odluka Vijeća 2013/103/EU od 16. lipnja 2011. o potpisivanju i sklapanju Sporazuma između Europske unije i Međuvladine organizacije za međunarodni željeznički prijevoz o pristupanju Europske unije Konvenciji o međunarodnom željezničkom prijevozu (COTIF) od 9. svibnja 1980., kako je izmijenjena Protokolom iz Vilnusa od 3. lipnja 1999., SL L 51, 23.2.2013., str. 1.

² Članak 42. stavak 1. COTIF-a.

³ Trenutačno ima 50 država članica OTIF-a i 45 država ugovornih stranaka RID-a.

2.4. Predviđeni akt Odbora stručnjaka RID-a

Odbor stručnjaka RID-a trebao bi na svojoj 56. sjednici 27. svibnja 2020. donijeti niz izmjena kojima se ažurira Prilog RID-u kako bi se prilagodio tehničkom i znanstvenom napretku („predviđeni akt”).

Svrha je predviđenog akta osigurati siguran i zaštićen prijevoz opasnih tvari željeznicom ažuriranjem, među ostalim, popisa opasnih tvari koje se smiju prevoziti, uputa za pakiranje, popisa primjenjivih standarda te ostalih tehničkih zahtjeva koji se primjenjuju na različite spremnike.

Međunarodne odredbe koje se odnose na prijevoz opasnih tvari utvrđene su u raznim međunarodnim organizacijama, na primjer u OTIF-u, ali i u Gospodarskoj komisiji Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE) i raznim specijaliziranim tijelima Ujedinjenih naroda poput Pododbora stručnjaka za prijevoz opasnih tvari pri Gospodarskom i socijalnom vijeću Ujedinjenih naroda (ECOSOC). Budući da pravila moraju biti međusobno sukladna, među organizacijama uključenima u taj rad razvijen je složen međunarodni sustav za koordinaciju i usklađivanje. Odredbe se prilagođuju u dvogodišnjem ciklusu.

Tijekom pripreme tih izmjena provedeno je savjetovanje s brojnim stručnjacima iz javnog i privatnog sektora. Sljedeći tehnički sastanci održani su tijekom izrade tih izmjena:

- na Pododboru stručnjaka za prijevoz opasnih tvari pri Gospodarskom i socijalnom vijeću UN-a (ECOSOC) na sljedećim sjednicama:
 - (1) na 51. sjednici u Ženevi, 3.–7. srpnja 2017.,
 - (2) na 52. sjednici u Ženevi, 27. studenoga – 6. prosinca 2017.,
 - (3) na 53. sjednici u Ženevi, 25. lipnja – 4. srpnja 2018.,
 - (4) na 54. sjednici u Ženevi, 26. studenoga – 4. prosinca 2018.,
- na zajedničkom sastanku (UNECE – OTIF) Odbora stručnjaka RID-a i Radne skupine za prijevoz opasnih tvari na sljedećim sjednicama:
 - (1) jesenskoj sjednici 2018. u Ženevi, 17.–21. rujna 2018.,
 - (2) proljetnoj sjednici 2019. u Bernu, 18.–22. ožujka 2019.,
 - (3) jesenskoj sjednici 2019. u Ženevi, 17.–26. rujna 2019.,
 - (4) još jedna zajednička sjednica održat će se u Bernu 16.–20. ožujka 2020.;
- na stalnoj radnoj skupini Odbora stručnjaka RID-a na sljedećim sjednicama:
 - (1) na 10. sjednici u Krakovu, 21.–23. studenoga 2018.,
 - (2) na 11. sjednici u Beču, 25.–29. studenoga 2019.

Na navedenim sastancima u okviru navedenih stručnih odbora analizirani su i obrađivani pojedinačni prijedlozi izmjena. U većini slučajeva preporučeno djelovanje poduprto je jednoglasno. Određene prijedloge preporučila je većina stručnjaka.

Člankom 38. COTIF-a propisuje se da za potrebe ostvarivanja prava glasa i prava prigovora iz članka 35. stavaka 2. i 4. regionalna organizacija za gospodarsku integraciju, poput Europske unije, ima broj glasova jednak broju svojih članova koji su istovremeno države članice te organizacije.

U skladu s člankom 35. COTIF-a, nakon što izmjene odredi Odbor stručnjaka RID-a, one stupaju na snagu za sve ugovorne stranke prvog dana šestog mjeseca nakon mjeseca u kojem je glavni tajnik o njima izvijestio ugovorne stranke. Ugovorna stranka može uputiti prigovor u

roku od četiri mjeseca od dana obavijesti. Ako prigovor uloži jedna četvrtina ugovornih stranaka, izmjena ne stupa na snagu.

Ako stranke ne podnesu dovoljan broj prigovora, izmjene u okviru ovog Prijedloga trebale bi stupiti na snagu 1. siječnja 2021. i postati obvezujuće za Uniju i države članice te činiti sastavni dio pravne stečevine Unije.

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

3.1. Isključiva nadležnost Unije

U Dodatku Prilogu I. Odluci Vijeća 2013/103/EU od 16. lipnja 2011. je popis instrumenata Unije na temelju kojih je Unija izvršila svoju nadležnost i koji su bili na snazi kad je sklopljen Sporazum između EU-a i OTIF-a. Direktiva 2008/68/EZ o kopnenom prijevozu opasnih tvari⁴ na tom je popisu.

Člankom 1. Direktive 2008/68/EZ propisuje se da se Prilog RID-u primjenjuje na prijevoz opasnih tvari željeznicom unutar država članica ili među njima, osim onih država članica koje nemaju željeznički sustav. Člankom 4. Direktive 2008/68/EZ u vezi s trećim zemljama propisuje se da se „prijevoz opasnih tvari između država članica i trećih zemalja odobrava ako je u skladu sa zahtjevima ADR-a⁵, RID-a ili ADN-a⁶, osim ako je u prilogima navedeno drukčije”.

U tu je svrhu Komisija ovlaštena za prilagodbu Priloga II, odjeljka II.1. Direktivi 2008/68/EZ putem delegiranog akta, u skladu s člankom 8. te direktive.

3.2. Stajalište koje treba zauzeti

Izmjene RID-a u potpunosti su u isključivoj nadležnosti Unije pa je potrebno utvrditi stajalište Unije.

U članku 1. nacrtu Odluke Vijeća je popis predviđenih izmjena.

Kako je navedeno, tijekom pripreme ovih izmjena provedeno je savjetovanje s brojnim stručnjacima iz javnog i privatnog sektora. U većini slučajeva preporučeno djelovanje dogovoreno je jednoglasno.

U skladu s točkom 2.4. Priloga III. Odluci Vijeća 2013/103/EU, Odbor za prijevoz opasnih tvari, uspostavljen Direktivom 2008/68/EZ, održao je preliminaru raspravu o predviđenim izmjenama na sastanku 16. prosinca 2019. te su svi sudionici pozitivno reagirali na prijedlog.

Štoviše, Komisija je organizirala koordinacijske sastanke EU-a tijekom svih etapa postupka pregovora o tim izmjenama.

Predviđene izmjene smatraju se primjerenima za siguran prijevoz opasnih tvari na isplativ način, vodeći pritom računa o tehnološkom napretku, te ih se stoga može podržati.

⁴ Direktiva 2008/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. rujna 2008. o kopnenom prijevozu opasnih tvari, SL L 260, 30.9.2008., str. 13.

⁵ Europski sporazum o međunarodnom cestovnom prijevozu opasnih tvari, zaključen u Ženevi 30. rujna 1957.

⁶ Europski sporazum o međunarodnom prijevozu opasnih tvari unutarnjim plovnim putovima, zaključen u Ženevi 26. svibnja 2000.

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) propisuje se donošenje odluka kojima se utvrđuju „stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma”.

Pojmom „akti koji proizvode pravne učinke” obuhvaćeni su akti koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo. Njime su obuhvaćeni i instrumenti koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali „mogu presudno utjecati na sadržaj propisa koje donese zakonodavac Unije”⁷.

4.1.2. Primjena u predmetnom slučaju

Akt koju stručni odbor RID-a treba donijeti je akt koji proizvodi pravne učinke. Predviđeni akt bit će obvezujući za Uniju prema međunarodnom pravu u skladu s člankom 6. RID-a, na temelju kojeg Prilog koji treba izmijeniti čini sastavni dio Uredbe.

Uz to, u skladu s člankom 1. Direktive 2008/68/EZ propisuje se da se Prilog RID-u primjenjuje na prijevoz opasnih tvari željeznicom unutar država članica ili među njima, osim onih država članica koje nemaju željeznički sustav. Člankom 4. Direktive 2008/68/EZ u vezi s trećim zemljama propisuje se da se „prijevoz opasnih tvari između država članica i trećih zemalja odobrava ako je u skladu sa zahtjevima ADR-a, RID-a ili ADN-a, osim ako je u prilogima navedeno drukčije”.

Predviđenim aktom ne dopunjuje se niti mijenja institucionalni okvir Sporazuma.

Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu Odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a.

4.2. Materijalnopravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalnopravna osnova odluke na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojemu se zauzima stajalište u ime Unije.

4.2.2. Primjena u predmetnom slučaju

Glavni cilj i sadržaj Odluke odnose se na prijevoz opasnih tvari željeznicom.

Stoga je materijalnopravna osnova predložene Odluke članak 91. UFEU-a.

4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke treba biti članak 91. u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a.

5. OBJAVA PREDVIĐENOG AKTA

Budući da će se Odlukom Odbora stručnjaka RID-a izmijeniti Prilog RID-u, primjereno je objaviti informacije o ishodu sastanka u *Službenom listu Europske unije* nakon njezina donošenja.

⁷ Presuda Suda od 7. listopada 2014., Njemačka / Vijeće, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke od 61. do 64.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije na 56. sjednici Odbora stručnjaka za prijevoz opasnih tvari Međuvladine organizacije za međunarodni željeznički prijevoz u pogledu određenih izmjena Dodatka C Konvenciji o međunarodnom željezničkom prijevozu

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 91. u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,
budući da:

- (1) Unija je pristupila Konvenciji o međunarodnom željezničkom prijevozu od 9. svibnja 1980., kako je izmijenjena Protokolom iz Vilnusa od 3. lipnja 1999. („COTIF”), Odlukom Vijeća 2013/103/EU¹.
- (2) Sve države članice osim Cipra i Malte članice su COTIF-a.
- (3) U skladu s člankom 6. COTIF-a, međunarodni željeznički promet i prihvatljivost željezničkih sredstava u međunarodnom prometu uređuju se pravilima navedenima u tom članku, posebno „Uredbom o međunarodnom prijevozu opasnih tvari željeznicom (RID)” koji čini Dodatak C Konvenciji.
- (4) Direktivom 2008/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća² utvrđuju se zahtjevi za prijevoz opasnih tvari cestom, željeznicom ili unutarnjim plovnim putovima unutar država članica ili među njima, upućivanjem na RID.
- (5) U skladu s člankom 13. stavkom 1. točkom (d) COTIF-a Odbor stručnjaka za prijevoz opasnih tvari („Odbor stručnjaka RID-a”) Organizacije za međunarodni željeznički prijevoz („OTIF”) može donijeti izmjene Priloga RID-u.
- (6) Odbor stručnjaka RID-a na svojoj 56. sjednici 27. svibnja 2020. treba donijeti izmjene radi prilagodbe Priloga RID-u znanstvenom i tehničkom napretku.
- (7) Primjereno je utvrditi stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u Odboru stručnjaka RID-a jer će izmjene RID-a biti obvezujuće za Uniju.
- (8) Predviđene izmjene odnose se na tehničke standarde kako bi se osigurao siguran i učinkovit prijevoz opasnih tvari uzimajući u obzir znanstveni i tehnički napredak u sektoru te razvoj novih tvari i predmeta koji bi mogli predstavljati opasnost tijekom prijevoza.

¹ Odluka Vijeća 2013/103/EU od 16. lipnja 2011. o potpisivanju i sklapanju Sporazuma između Europske unije i Međuvladine organizacije za međunarodni željeznički prijevoz o pristupanju Europske unije Konvenciji o međunarodnom željezničkom prijevozu (COTIF) od 9. svibnja 1980., kako je izmijenjena Protokolom iz Vilnusa od 3. lipnja 1999., SL L 51, 23.2.2013., str. 1.

² Direktiva 2008/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. rujna 2008. o kopnenom prijevozu opasnih tvari, SL L 260, 30.9.2008., str. 13.

- (9) Predviđene izmjene smatraju se primjerenima za siguran prijevoz opasnih tvari na isplativ način te ih se stoga može podržati,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije na 56. sjednici Odbora stručnjaka za prijevoz opasnih tvari („Odbor stručnjaka RID-a”) Organizacije za međunarodni željeznički prijevoz („OTIF”) u okviru Konvencije o međunarodnom željezničkom prijevozu od 9. svibnja 1980., kako je izmijenjena Protokolom iz Vilnusa od 3. lipnja 1999., utvrđeno je u Prilogu ovoj Odluci.

Predstavnici Unije u Odboru stručnjaka RID-a mogu dogovoriti manje promjene u dokumentima iz Priloga bez daljnje odluke Vijeća.

Članak 2.

Odluke Odbora stručnjaka RID-a nakon donošenja objavljuju se u *Službenom listu Europske unije*, uz navođenje datuma njihova stupanja na snagu.

Članak 3.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*